HÖGSKOLAN I BORÅS

Utbildningsvetenskaplig kärna I för pedagogiskt verksamma i förskolan
Core of Educational Science for Preschool Teachers I for Students with Professional Experience

30 högskolepoäng
30 credits

Ladokkod: CFÖB10
Revision: 4.2
Fastställd av: Utskottet för utbildningar inom pedagogik och lärande 2023-03-07
Gäller från: HT 2023

Nivå: Grundnivå
Huvudområde (successiv fördjupning): Pedagogiskt arbete (G1N)
Utbildningsområde: Undervisning 90%, Verksamhetsförlagd utbildning 10%
Ämnesgrupp: Pedagogik
Förkunskapskrav: Studenten ska vara antagen till Förskollärarutbildning för pedagogiskt verksamma, 210 högskolepoäng, vid Högskolan i Borås
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

Innehåll

Kursen utgår från den pedagogiska praktiken i förskolan och behandlar läraryrket ur både ett historiskt och ett samhällsperspektiv. Centralt är frågor som rör demokrati, värdegrund och inkludering. Läraryrket behandlas också ur ett mer verksamhetsnära perspektiv där forskning om barns och ungas utveckling och lärande samt lek och estetiska lärprocesser sätts i relation till didaktik och lärares förhållningssätt. Fokus läggs också på första- och andraspråksutveckling, flerspråkighet samt samspelets och kommunikationens betydelse för utveckling och lärande.

Mål

Efter avslutad kurs ska studenten kunna, med avseende på,

1. Kunskap och förståelse
1.1 Redogöra för och diskutera skolväsendets historiska utveckling och yrkesprofessionens framväxt i relation till samhällets utveckling
1.2 förklara hur verksamheten i förskolan kan vara inkluderande respektive exkluderande
1.3 redogöra för barns utveckling, lek och lärande i relation till olika teoretiska perspektiv
1.4 redogöra för och identifiera centrala begrepp och stadier i barns språkutveckling
1.5 redogöra för olika perspektiv på andraspråksutveckling och flerspråkighet
1.6 redogöra för regler om upphovsrätt och sekretess rörande förskola

2. Färdighet och förmåga
2.1 använda digitala redskap för de egna studierna inom utbildningen
2.2 planera, genomföra, analysera och redovisa intervjuer gällande yrkesrollen
2.3 söka och identifiera olika publikationer med fokus på vetenskapliga artiklar samt motivera val av vetenskaplig artikel
2.4 läsa och skriva grundläggande akademiska texter och skriva enligt vedertagen skriftspråksnorm
2.5 planera, genomföra, analysera och redovisa observation i den egna praktiken
2.6 etablera kontakt med barn och i samråd med yrkesverksamma kollegor/förskollärare leda lärandesituationer i förskolan
2.7 observera ledarrollen/lärarrollen och visa ansvar, intresse och engagemang för läraruppdraget
2.8 kommunicera kursens innehåll genom att med barn och yrkesverksamma/kollegor använda ämneskunskaper och ämnesdidaktiska begrepp
2.9 visa kunskap inom estetiska områden samt förmåga att omsätta denna i estetiska lärprocesser för barn
2.10 utforma planering för ett språkutvecklande arbetssätt

3. Värderingsförmåga och förhållningssätt
3.1 redogöra för och problematisera centrala teorier om kunskap, lärande och barns/elevers utveckling
3.2 redogöra för och diskutera förskolans värdegrund, grundläggande demokratiska värderingar, mänskliga rättigheter samt diskutera förskollärarens etiska ansvar i förhållande till didaktik

Undervisningsformer

Undervisningen i kursen består av

- föreläsningar
- workshopar
- seminarier
- arbetsplatsförlagd utbildning
- studiegruppsarbete

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer

Kursen examineras genom följande examinationsmoment:

Vetenskaplig metod Observation
Lärandemål: 2.4
Högskolepoäng: 3
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd
Övrigt: Redovisning samt praktiskt genomförande (RE03)

Flerspråkighet
Lärandemål: 1.4, 2.2, 2.3
Högskolepoäng: 3
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd
Övrigt: Inlämning (IN10)

Förskolans historia och förskollärarprofessionens framväxt
Lärandemål: 1.1
Högskolepoäng: 1
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd
Övrigt: Seminarium (SE03)

Estetik och lärande
Lärandemål: 2.8
Högskolepoäng: 2
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd
Övrigt: Praktiskt genomförande (NÄ04)

Inkludering i förskolan
Lärandemål: 1.2, 2.3
Högskolepoäng: 3
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd
Övrigt: Inlämning (IN11)

Språkutveckling och språklig medvetenhet
Lärandemål: 1.3, 2.9
Högskolepoäng: 3
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd
Övrigt: Inlämning i grupp (IN12)

Akademiskt skrivande, kommunikation i förskolan
Lärandemål: 2.4
Högskolepoäng: 2
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd
Övrigt: Skriftlig individuell inlämning (IN13)

AFU
Lärandemål: 2.6, 2.7, 2.8, 2.9
Högskolepoäng: 3

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd
Övrigt: Arbetsplatsförlagd utbildning (NÄ05)

Demokrati, etik samt barnkonventionen och barns rättigheter
Lärandemål: 1.1, 2.1, 3.2
Högskolepoäng: 3
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd
Övrigt: Individuell redovisning (NÄ06)

Vetenskaplig metod Intervju
Lärandemål: 2.1, 2.3
Högskolepoäng: 3
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd
Övrigt: Inlämning i grupp (IN14)

Barns utveckling och lärande
Lärandemål: 3.1
Högskolepoäng: 3
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd
Övrigt: Seminarium samt inlämning (SE04)

Regler kring upphovsrätt och sekretess
Lärandemål: 1.5
Högskolepoäng: 1
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd
Övrigt: Tentamen (TE02)

Betyg grundas på en samlad bedömning av studentens kunskaper, färdigheter och värderingsförmåga. Betyg bestäms av särskilt utsedd lärare (examinator) (Högskoleförordningen, 6 kap 18 §

Vid omexamination kan annan examinationsform förekomma.

Det maximala antalet examinationstillfällen för varje examination i kursen är 5. Ett förbrukat examinationstillfälle är en examination där studenten har fått betyg (U/G/VG).

Den sammanhängande VFU-perioden är en examination där 100% närvaro gäller. Bedömning av den verksamhetsförlagda utbildningen sker enligt ett systematiserat och validerat bedömningsformulär. Det maximala antalet examinationstillfällen för verksamhetsförlagd utbildning är två. Examinator kan med omedelbar verkan avbryta en students verksamhetsförlagda utbildning, eller motsvarande, om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att barns/elevers säkerhet, integritet eller föräldrars förtroende för verksamheten riskeras. När verksamhetsförlagd utbildning avbryts på detta sätt innebär det att studenten underkänns på aktuellt moment och att ett verksamhetsförlagt utbildningstillfälle är förbrukat. I sådana fall skall en individuell utvecklingsplan upprättas av examinator i samråd med studenten. Student som underkänts i den praktiska delen har möjlighet att genomgå ytterligare ett verksamhetsförlagt utbildningstillfälle på denna kurs såvida inte två examinationstillfällen redan förbrukats. Om student på eget initiativ avbryter verksamhetsförlagd utbildning, leder avbrottet till att studenten underkänns på kursen. Studenten erbjuds i sådant fall en ny praktikperiod i samband med nästa kurstillfälle såvida inte det maximala antalet examinationstillfällen redan uppnåtts.

Om studenten har ett beslut/rekommendation om särskilt pedagogiskt stöd från Högskolan i Borås på grund av funktionsnedsättning, har examinator rätt att anpassa examinationen. Examinator har att utifrån kursplanens mål avgöra om examinationen kan anpassas i enlighet med beslutet/rekommendationen.

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Kurslitteraturen är i huvudsak på svenska men kurslitteratur på engelska, norska och/eller danska kan förekomma.

Alexandersson, Ulla & Swärd, Ann-Katrin (2017). *Estetiska lärprocesser.* Skolverket, Läs- & skrivportalen (9 s)

Barnkonventionen: FN:s konvention om barnets rättigheter. (2019). Stockholm: UNICEF Sverige (64 s)

Björkdahl Ordell, Susanne (2007) Etik : Vad är det som styr vilka etiska regler som finns? I Dimenäs, Jörgen (red.) *Lära till lärare: att utveckla läraryrket - vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig metodik.* 1. uppl. Stockholm: Liber, s. 21-28 (8 s)

Blomström, Vendela & Wennerberg, Jeanna (2021). *Akademiskt läsande och skrivande.* 2. uppl. Lund: Studentlitteratur, ss. 13-51, 319-330 (51 s)

Eckeskog, Linn (2019). *Kommunikation i förskolan Förskollärares och barnskötares kommunikation med föräldrar i ett digitaliserat medielandskap*. (Doktorsexamen). Umeå Studies in the Educational Sciences nr 30. Umeå universitet (84 s)

Engdahl, Ingrid & Ärleman, Eva (red.) (2020). *Att bli förskollärare: mångfacetterad komplexitet.* Stockholm: Liber (348 s)

Erdis, Mare (2012). *Juridik för pedagoger.* 5. uppl. Lund: Studentlitteratur, ss 161-167 (7 s)

Hwang, Philip & Nilsson, Björn (2019). *Utvecklingspsykologi.* Fjärde utgåvan [Stockholm]: Natur & Kultur (417 s)

Jensen, Mikael (2016). *Lärande och lärandeteorier – om den intentionella människan*. Lund: Studentlitteratur, ss. 29-64 (36 s)

Karlsson, Ola (red.) (2017). *Svenska skrivregler.* Fjärde upplagan Stockholm: Liber (308 s)

Kihlström, Sonja (2007). Intervju som redskap. I Dimenäs, Jörgen (red.) *Lära till lärare: att utveckla läraryrket - vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig metodik.* 1. uppl. Stockholm: Liber, s. 47-69 (23 s)

Kihlström, Sonja (2007) Observation som redskap. I Dimenäs, Jörgen (red.) *Lära till lärare: att utveckla läraryrket - vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig metodik.* 1. uppl. Stockholm: Liber, s. 30-46 (17 s)

Läroplan för förskolan: Lpfö 18. (2018). Stockholm: Skolverket (20 s)

Nordgren, Pia (2021). *Språk i sikte. Barns interaktionsutveckling i relation till perception och kognition*. ss. 13-109. Lund: Studentlitteratur (97 s)

Salamancadeklarationen och Salamanca +10. (2006). [Stockholm]: Svenska Unescorådet (62 s)

Sandberg, Anette (red.) (2021). *Med sikte på förskolan: barn i behov av stöd.* 3. uppl. Lund: Studentlitteratur, s. 33-111 (79 s)

SFS 2009:400. *Offentlighets- och sekretesslag.* Stockholm: Justitiedepartementet (utdrag enligt lärares anvisningar)

SFS 2010:800. *Skollag.* Stockholm: Utbildningsdepartementet (utdrag enligt lärares anvisningar)?

SFS 2008:567. *Diskrimineringslag.* Stockholm: Kulturdepartementet (utdrag enligt lärares anvisningar)?

SFS 2001:453. *Socialtjänstlag.* Stockholm: Socialdepartementet (utdrag enligt lärares anvisningar)

Svensson, Ann-Katrin (2009). *Barnet, språket och miljön. Från ord till mening.* Lund: Studentlitteratur, kap. 1-4, 9 (126 s)

Svensson, Ann-Katrin (2012). Med alla barn i fokus - om förskolans roll i flerspråkiga barns språkutveckling. *Paideia.* 4, s. 29-37 (9 s)

Ytterligare litteratur kan tillkomma enligt lärares anvisningar (ca 100 s)

Studentinflytande och utvärdering

Kursen utvärderas i enlighet med gällande riktlinjer för kursvärderingar vid Högskolan i Borås, där studenternas synpunkter ska inhämtas. Kursutvärderingsrapporten publiceras och återkopplas till deltagande och blivande studenter i enlighet med ovan nämnda riktlinjer, och ligger till grund för framtida utveckling av kurser och utbildningsprogram.

Kursansvarig lärare ansvarar för att utvärdering enligt ovan genomförs.

Övrigt

Kursen ingår i Förskollärarutbildning för pedagogiskt verksamma i förskolan, 210 hp.